

Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht

Advies inzake Consultatie Besluit van [...] (hierna: het Besluit) houdende regels met betrekking tot wijziging van het Besluit toezicht accountantsorganisaties en enige andere besluiten ter implementatie van richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158) (hierna: de Richtlijn) en ter implementatie van verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (PbEU 2014, L 158) (hierna : de Verordening).

22 december 2015

GECOMBINEERDE COMMISSIE VENNOOTSCHAPSRECHT

van de

Nederlandse Orde van Advocaten

en de

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Advies

inzake

Consultatie Besluit van [...] (hierna: het Besluit) houdende regels met betrekking tot wijziging van het Besluit toezicht accountantsorganisaties en enige andere besluiten ter implementatie van richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158) (hierna: de Richtlijn) en ter implementatie van verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (PbEU 2014, L 158) (hierna : de Verordening).

De Gecombineerde Commissie heeft kennis genomen van de consultatie over het Besluit en wil op enkele punten kort reageren. De Gecombineerde Commissie onderkent hierbij dat de Verordening en de Richtlijn geen of weinig ruimte bieden aan de lidstaten om een eigen regeling te maken. De Gecombineerde Commissie beperkt zich in dit advies uitsluitend tot die onderwerpen die betrekking hebben op de auditcommissie¹ (de wijziging van het besluit van 26 juli 2008) en die ter implementatie van de Richtlijn in het Besluit zijn opgenomen.

1. Artikel III, A, Artikel 2 lid 2.

De taak van de auditcommissie wordt met de Verordening en de Richtlijn steeds meer binnen een wettelijk kader ingekleurd en geformaliseerd. De Gecombineerde Commissie vindt het van groot belang om ook in de Nederlandse regelgeving de positie van de auditcommissie goed en zuiver te duiden. Zowel in de Richtlijn 2006/43/EG van 17 mei 2006 (art. 41 lid 2) als in de Richtlijn (art. 39 lid 6) staat bij de taakomschrijving van de auditcommissie dat daarvoor geldt dat deze

"Onverminderd de verantwoordelijkheid van de leden van het leidinggevende, bestuurs- of toezichthoudende orgaan.." is

Een dergelijke verwijzing ontbreekt in het Besluit van 26 juli 2008 en in het Besluit. De Gecombineerde Commissie raadt aan dit toch in het Besluit op te nemen, zodat de positionering van de auditcommissie ten opzichte van de raad van commissarissen (of het bestuur bij een one tier board) duidelijk is.

¹ In de Nederlandse versie van de Richtlijn wordt dit een auditcomité genoemd. In dit advies zullen beide termen door elkaar worden gebruikt.

2. Artikel III, A, Artikel 2 lid 2 onder c.

In de door de Richtlijn gewijzigde Richtlijn 2006/43/EG van 17 mei 2006 staat als een van de taken van de auditcommissie: (art. 41, lid 2 sub b)

" b) het monitoren van de doeltreffendheid van het interne beheersingssysteem, het eventuele interne auditsysteem en het risicomanagementsysteem van de vennootschap".

In de Richtlijn is de tekst voor deze taak enigszins veranderd. Art. 39 lid 6 sub d van de Richtlijn luidt:

" c) de doeltreffendheid van de systemen inzake interne kwaliteitscontrole en risicomanagement en, in voorkomend geval, de interne audit van de onderneming *met gevolgen voor de financiële verslaglegging van de gecontroleerde entiteit* te monitoren, zonder zijn onafhankelijkheid te verliezen;"

Deze wijziging die voor de genoemde taak ziet op de beperking tot gevolgen voor de financiële verslaglegging komt niet terug in het Besluit. De tekst van art. 2 lid 2 sub c komt geheel overeen met art. 2 lid 3 sub b van het Besluit van 26 juli 2008, welke tekst gebaseerd is op de tekst van Richtlijn 2006/43/EG van 17 mei 2006.

De Gecombineerde Commissie vraagt zich af wat de reden van de keuze is geweest om de tekst in het Besluit ongewijzigd te laten. De Gecombineerde Commissie kan dit niet uit de toelichting opmaken.

3. Artikel III, A, Artikel 2 lid 3.

In het Besluit wordt vermeld dat bij de samenstelling van de auditcommissie rekening moet worden gehouden met de gewenste deskundigheid ten aanzien van de aard van de onderneming en haar activiteiten.² Daarnaast moet tenminste één lid deskundig zijn met betrekking tot het *opstellen* en de controle van de jaarrekening. In de Richtlijn staat in art. 39 lid 1:

" Ten minste één lid van het auditcomité beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van financiële verslaglegging en/of controle van financiële overzichten.

Het is de Gecombineerde Commissie niet duidelijk waarom het Besluit op dit punt afwijkt van de Richtlijn en deskundigheid van tenminste één lid met betrekking tot het *opstellen* van een jaarrekening vereist.

4. Artikel III, A, Artikel 2 lid 4.

De Richtlijn beschrijft in art. 39 op drie plaatsen in welke vorm aan het vereiste van een audit commissie (althans de uitoefening van de in art. 39 lid 6 toegekende taken) kan worden voldaan.

- i. In art. 39 lid 1 van de Richtlijn wordt bepaald dat een audit commissie een autonoom comité is of een comité van het leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde entiteit. De Gecombineerde Commissie begrijpt deze

² Art. 39 lid 1 van de Richtlijn verwoordt dit enigszins anders: "De leden van het comité als geheel beschikken over deskundigheid die relevant is voor de sector waarin de gecontroleerde entiteit actief is." Deze bewoordingen komen wel terug in de toelichting op het Besluit (pag. 33), maar niet in de tekst van het Besluit.

bepaling zo, dat ook de mogelijkheid bestaat dat een van de raad van commissarissen (of bij een one tier board van de niet uitvoerende bestuurders) afzonderlijke groep personen deel uitmaakt van de audit commissie. Wellicht zitten naast deze anderen ook leden van het toezichthoudend orgaan in dat afzonderlijke comité, maar dat hoeft blijkbaar niet.

- ii. Daarnaast bepaalt de Richtlijn in art. 39 lid 2 dat de lidstaten de mogelijkheid hebben in hun regelgeving te bepalen dat de aan de auditcommissie toegewezen taken kunnen worden uitgevoerd door het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan als geheel, mits de voorzitter van een dergelijk orgaan, indien hij of zij bij het dagelijks bestuur betrokken is, niet optreedt als voorzitter wanneer dit orgaan de functies van auditcomité uitoefent.
- iii. In art. 39 lid 4 van de Richtlijn wordt bepaald dat in afwijking van de hoofdregel, de lidstaten kunnen besluiten dat een organisatie van openbaar belang helemaal geen auditcomité heeft of hoeft te hebben. In een dergelijk geval moet de organisatie beschikken over (een) orga(a)n(en) dat/die soortgelijke bevoegdheden heeft/hebben als een auditcomité, en dat/die is/zijn opgericht en werkt/werken overeenkomstig de geldende bepalingen in de lidstaat waarin de te controleren entiteit is geregistreerd. In dit geval maakt de entiteit openbaar welk orgaan deze bevoegdheden heeft en hoe het orgaan is samengesteld. Omdat dit een aparte bepaling is, meent de Gecombineerde Commissie dat deze ziet op een ander geval dan waarin het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan als geheel de taken uitoefent, zoals hiervoor onder ii) bedoeld. De Gecombineerde Commissie vermoedt dat het hier een uitwerking van het autonome comité als bedoeld onder i) betreft.

In art. 2 lid 4 van het Besluit wordt de mogelijkheid geopend om niet de auditcommissie aan te wijzen voor het uitoefenen van de taken bedoeld in art. 2 lid 2 van het Besluit, maar "een orgaan". De Gecombineerde Commissie heeft in dit verband de volgende vragen en opmerkingen:

- a. Nu uit de toelichting (pag. 33) blijkt dat Nederland gebruik wil maken van de mogelijkheid om de gehele raad van commissarissen met de taken van de audit commissie te belasten³, lijkt het meer voor de hand te liggen dit met zoveel woorden in het Besluit te bepalen. Hiermee wordt voorkomen dat niet geheel duidelijk is of Nederland aan de specifiek in art. 39 lid 2 van de Richtlijn genoemde mogelijkheid uitvoering heeft gegeven of alleen aan die van lid 4. Dit geldt te meer omdat in het laatste deel van de eerste zin van art. 39 lid 2 van de Richtlijn, een vereiste voor de toepassing van de mogelijkheid wordt gesteld, namelijk "mits de voorzitter van een dergelijk orgaan, indien hij of zij bij het dagelijks bestuur betrokken is, niet optreedt als voorzitter wanneer dit orgaan de functies van auditcomité uitoefent". Dit is niet in art. 2 lid 4 van het besluit overgenomen. Dit laatste is van belang bij de toepassing van de mogelijkheid bij een one tier board.
- b. Het Besluit refereert aan "een orgaan", de toelichting refereert aan "een ander orgaan". De Gecombineerde Commissie vindt in zoverre het gebruik van de bewoordingen "een

³ In de toelichting wordt op dit punt geen aandacht besteed aan de one tier board. De Gecombineerde Commissie meent dat dit wel wenselijk is.

ander orgaan" in de toelichting verwarrend, nu dit lijkt te impliceren dat de auditcommissie (geheel bestaande uit enkele leden van het toezichthoudend orgaan of niet- uitvoerende bestuurders) een orgaan is en dat lijkt de Gecombineerde Commissie (althans in die situatie) niet de bedoeling.

- c. De Gecombineerde Commissie vraagt zich overigens af of het de bedoeling is dat voor alle OOB's de mogelijkheid bestaat (eventuele sectorspecifieke beperkingen daargelaten) om voor de auditcommissie een apart orgaan te creëren. Indien dat zo is, vraagt de Gecombineerde Commissie zich af welk orgaan dan bepaalt binnen de organisatie dat er een apart orgaan als auditcommissie zal functioneren (heeft dat een statutaire grondslag nodig?) en welk orgaan die auditcommissie als apart orgaan dan aanwijst en de leden van dat orgaan benoemt.

22 december 2015.